

ДИСЛІПІДНІ ТА ТРОФОЛОГІЧНІ ПОРУШЕННЯ ПРИ ХРОНІЧНОМУ ПАНКРЕАТИТІ НА ТЛІ ІШЕМІЧНОЇ ХВОРОБИ СЕРЦЯ

**©Н. А. Мельник, Л. С. Бабінець, В. М. Творко, С. Я. Боднар,
Т. О. Безкоровайна**

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України»

РЕЗЮМЕ. Вивчено взаємозалежність ліпідних і трофологічних порушень у хворих на хронічний панкреатит у поєднанні з ішемічною хворобою серця. Встановлено зв'язок між поглибленням ліпідного дисбалансу і погіршенням екскреторної та інкреторної функцій підшлункової залози, а також знайдено залежність між погіршенням структурного стану залози та поглибленням трофологічних порушень у цих хворих.

Вступ. Відомо, що гіперліпідемія здатна викликати розвиток хронічного панкреатиту (ХП). Також залишається недостатньо вивченою залежність показників трофологічного статусу та внутрішньосекреторної недостатності і зовнішньосекреторної недостатності (ЗСН) підшлункової залози (ПЗ) від глибини порушень ліпідного гомеостазу.

Мета: вивчити особливості змін ліпідного обміну та провести порівняльний аналіз стану трофологічного статусу та екскреторної і інкреторної функцій ПЗ у хворих на ХП із супутньою ішемічною хворобою серця (ІХС).

Матеріали та методи. Вивчено медичні карти 20 хворих на ХП та 32 хворих на ХП у поєднанні

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні питання діагностики, лікування, раціональної фармакотерапії, диспансеризації та реабілітації в практиці сімейного лікаря»

з ІХС протягом 2013 р. Ліпідний обмін оцінювали за показниками ліпідограми, трофологічний статус – за рівнем сироваткових трансферину (ТС) та феритину (ФС), екскреторну та інкреторну функції ПЗ – за рівнем α -еластази та глюкози відповідно, структурний стан ПЗ – за даними УЗД ПЗ в балах (згідно з Кембриджською класифікацією).

Результати дослідження. Було встановлено, що показник фекальної α -еластази у групі ХП+ІХС відповідав середньому ступеню тяжкості ЗСН ПЗ ((112,86±2,98) мкг/г), тоді як у групі ХП – легкому ступеню ЗСН ПЗ ((157,15±7,36) мкг/г). Цей показник має помірні або сильні обернені кореляційні зв'язки із показниками ліпідограми (загальний холестерин (ЗХС) ($r = -0,63$), тригліцериди (ТГ) ($r = -0,76$), ліпопротеїди низької щільності (ЛПНЩ) ($r = -0,53$), ліпопротеїди дуже низької щільності (ЛПДНЩ) ($r = -0,49$)), відмічено достовірно сильний обернений кореляційний зв'язок із рівнем ліпопротеїдів високої щільності (ЛПВЩ) ($r = 0,81$); ($p < 0,05$). Хворі на ХП+ІХС мали достовірне підвищення рівнів ТГ, ЗХС, ЛПНЩ, ЛПДНЩ та достовірно знижений рівень ЛПВЩ порівняно із

групою ХП ($p < 0,05$). При аналізі рівня глюкози встановлено достовірно вищі показники глюкози та більша кількість хворих на ЦД (25 хворих) у хворих на ХП+ІХС ($7,95 \pm 0,25$ ммоль/л). Також у даній групі було виявлено збільшення рівня ТС ($524 \pm 5,27$ мг/дл) і зниження рівня ФС ($60,86 \pm 16,52$ нг/мл) у жінок та достовірний помірний обернений зв'язок між рівнем ФС та УЗД критеріями діагностики ХП ($r = -0,47$; $p < 0,05$). Щодо показників трофологічного статусу у хворих на ХП+ІХС, то їх зв'язок із параметрами ліпідограми був слабкий і незначний.

Висновок. Порушення ліпідного обміну (за даними ліпідограми) у хворих на ХП у поєднанні з ІХС призводило до достовірного зниження рівня α -еластази ($p < 0,05$) та більш частого виникнення і поглиблення ЦД. Погіршення структурного стану ПЗ (за даними УЗД ПЗ в балах) призвело до поглиблення трофологічних порушень (за рівнем ТС та ФС).

Перспективи подальших досліджень: продовжити дослідження взаємозалежності ліпідних порушень і трофологічного статусу у хворих на ХП+ІХС.

DYSLIPID AND TROPHOLOGICAL DISORDERS AT CHRONIC PANCREATITIS WITH CORONARY HEART DISEASE

©N. A. Melnyk, L. S. Babinets, V. M. Tvorko, S. Ya. Bodnar, T. O. Bezkorovayna

SHEI «Ternopil State Medical University by I. Ya. Horbachevsky of MPH of Ukraine»

SUMMARY. The interdependence and trophological lipid disorders in patients with chronic pancreatitis in combination with coronary heart disease. The relationship between deepening and worsening lipid imbalance and incretory and excretory function of the pancreas, and found a relationship between the deterioration of the structural condition of the pancreas and deepening trophological disorders in these patients.